

NÉPRAJZOSOK KISLEXIKONA

Arcképcsarnokunk azoknak a munkásságát ismerteti, akik hivatásszerűen foglalkoznak a hazai folklór és néprajz kutatásával, vagy más jellegű, művelődési tevékenységük érinti ezt a területet. Többségük az Igaz Szó rendszeres munkatársa.

ALBERT ERNŐ (1932; Csíkdánfalva, Hargita megye), tanár. Iskoláit Csíkdánfalván, Csíkkarcfalván és Csík-szeredában végezte, Kolozsváron a Bolyai Tudományegyetemen szerzett magyartanári képzést 1954-ben. Tanár, tanfelügyelő, iskolaigazgató Sepsiszentgyörgyön, 1976-tól mindmáig a Matematika-Fizika Líceum tanára. Kötetei: Háromszéki népballadák (Faragó Józseffel), Bukarest, 1973; Két hegy között felsütött a holdvilág (többekkel), Sepsiszentgyörgy, 1977. Néprajzi jellegű tanulmányai a Megyei Tükörben, Művelődésben, Hargitában jelentek meg. Ő szerkesztette a Rádăcini-Gyökerek című iskolai folyóiratot, amelyben rendszeresen közöltek népköltészeti gyűjtést is.

ALMÁSI ISTVÁN (1934; Kolozsvár) népzene kutató. Iskoláit Kolozsváron végezte, 1956-ban szerzett zene-tanári oklevelet a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán. 1957-től a kolozsvári Folklór Intézet – ma a Babeş-Bolyai Egyetem Társadalomtudományi Központjának Etnográfiai és Folklór Osztálya – tudományos munkatársa. 1981-ben megkapta a RSZK Akadémiájának Ciprian Porumbescu-díját. Kötetei: *A lapádi erdő alatt* (Szenik Ilonával és Zsizsmann Ilonával), Bukarest, 1957; *Magyargyerőmonostori népköltészet* (Olosz Katalinnal), Bukarest, 1969; *245 népi táncdallam* (Iosif Herţeauval), Marosvásárhely, 1970; *Tavaszi szél vizet áraszt* (200 magyar népdal), Bukarest, 1972; *Seprődi János válogatott zenei írásai és népzenei gyűjtése* (Benkő Andrással és Lakatos Istvánnal), Bukarest, 1974; *Szilágysági magyar népzene*, Bukarest, 1979. A népzenevel foglalkozó írásai az Anuarul de folclor, Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, Marisia, Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, Revista de etnografie și folclor, Igaz Szó, Korunk, Művelődés, Utunk, Muzsika, A Hét hasábjain jelentek meg. A népzene kutatás kérdéseiről előadásokat tartott a kolozsvári, tordai, dési, szamosújvári Szabadegyetemen és a kolozsvári Rádióban.

Bölcsoöringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

ANTAL MIKLÓS (1946, Magyarbikal, Kolozs megye) néptánc-oktató. Elemi iskoláit szülőfalujában végezte, majd a kolozsvári Balettiskolában folytatta tanulmányait. Marosvásárhelyen érettségizett. 1964-től a marosvásárhelyi Állami Népi Együttes táncosa, 1968-tól Csíkszeredában táncszakirányító. Munkája *A táncoktató kézikönyve*, Csíkszereda, 1973.

BALÁZS LAJOS (1939; Bukarest) tanár. Elemi és középiskoláit Csíkszentmártonban és Csíkszeredában végezte, a bukaresti Tudományegyetemen román nyelv- és irodalom szakos tanári diplomát szerzett 1965-ben. 1965–66-ban Balánbányán tanár, 1966 és 1968 között iskolaigazgató Csíkszentsimonban, 1968 és 1973 között Hargita megye Kultúrbizottsága felügyelője. 1973 és 1980 között a Megyei Pionirtanács elnöke, 1980-tól a megyei pártkabinet katedravezetője. A filológiai tudományok doktora (1976). Néprajzi tanulmányai a Népismereti Dolgozatokban, a Korunk Évkönyvében, a Hargita Kalendáriumban, az Acta Hargitensia 1980-as kiadásában, a Művelődésben, A Hétben, a Hargitában jelentek meg. 1973 és 1980 között a pionírszervezetben a román televízió magyar szerkesztőségével karöltve néma-mozgalmat szervezett, népi gyermekjáték-gyűjtést irányított, 1981–1982-ben szociológiai-néprajzi kört vezetett.

BANDI DEZSŐ (1919; Magyarsáros, Maros megye) iparművész. Elemi és középiskoláit Magyarsároson, Székelykeresztúron és Kolozsváron végezte, majd a budapesti Képzőművészeti Főiskola hallgatója. Rajztanár Marosvásárhelyt, szakszervezeti aktivista Csíkszeredában, 1957 és 1974 között szakirányító a marosvásárhelyi Népi Alkotások Házánál, 1974-től 1979-ig, nyugdíjazásáig modelltervező a Kisipari Szövetkezetek Maros megyei Szövetségénél. Szerkesztésében megjelent kötetek: *Tiszta búzából*. Nyárádköszvényesi népdalok (Verestóy Ilonával és Szabó Csabával), Marosvásárhely, 1970; *A falu nótája*. Magyarói népdalok (Rozsnyai Enikővel, Nagy Gézával és Szabó Csabával). Marosvásárhely, 1970; *Szerelem, szerelem*. Backamadarasi népdalok (Verestóy Ilonával és Szabó Csabával), Marosvásárhely, 1970. Szakirányítóként gyakorlati útbaigazítást nyújtott a népművészeti köröknek, hathatósan hozzájárulva a népi alkotók ízlésének neveléséhez, ahhoz, hogy felismerjék és munkáikban továbbéltessék a népi kultúra autentikus értékeit. Néprajzi jellegű tanulmányai a Székelykeresztúri Múzeum Emlékkönyvében, a Művelődés, A Hét, Utunk, Korunk, Új Élet, Dolgozó Nő oldalain jelentek meg.

BARABÁS LÁSZLÓ (1947; Parajd, Hargita megye) újságíró. Iskoláit Parajdon és Szovátán végezte, a Babeş-Bolyai Egyetem Filológiai Karán magyar nyelv- és irodalom szakos tanári diplomát szerzett 1970-ben. Mezőfeketében, Marosvécsen, Disznajón és Régenben tanároskodott, 1976 óta a Munkásélet belső munkatársa. Néprajzi tanulmányai a Népismereti Dolgozatok 1980 és 1981-es kiadásában, a Korunkban, a Művelődésben, a Falvak Dolgozó Népeben és a Vörös Zászlóban jelentek meg.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

BENCÉDI HUBA (1941; Magyarszovát, Kolozs megye) muzikológus. Elemi és középiskoláit Homoródalmáson és Székelyudvarhelyen, a főiskolát Kolozsváron és Bukarestben végezte, a pedagógiai-zeneszerzés-muzikológia fakultáson szerzett oklevelet 1980-ban. Tanár volt Lövétén és Homoródalmáson, 1968 és 1973 között zenei szakirányító a Kovászna megyei Szaktanácsnál, 1973 és 1975 között karmester a sepsiszentgyörgyi Vadrózsák Népi Együttesnél, 1975 és 1981 között zenei szakirányító a Kovászna megyei Népi Alkotások Házánál, 1981-től ismét a Vadrózsák Népi Együttes karmestere. Kötete: *Felsütött az esthajnali csillag.* Kézdisztentléleki népdalok, Sepsiszentgyörgy, 1970. Társ szerzője a *Két hegy között felsütött a holdvilág* (Sepsiszentgyörgy, 1977) című kötetnek.

BOÉR KÁROLY (1956; Marosvásárhely) szakirányító. Elemi és középiskoláit szülővárosában, a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolát Kolozsváron végezte 1980-ban. Azóta zenei szakirányító a Hargita megyei Népi Alkotások és Művészeti Tömegmozgalom irányító Központjánál. Néprajzi jellegű cikkei a Hargitában jelentek meg. 1982-ben és 1983-ban a Tiszta forrás-találkozók műsorainak szerkesztője, a Csíkszeredai Régizene fesztivál egyik szervezője.

BURA LÁSZLÓ (1932; Szatmár) tanár. Elemi és középiskoláit Szatmáron végezte, majd a Bolyai Tudományegyetem magyar nyelv- és irodalom szakán szerzett diplomát 1954-ben. 1953-tól a nyelvészeti tanszék főgyakornoka, 1956-tól Mezőpetriben, 1960-tól Szatmáron tanár. A filológiai tudományok doktora (1972). Kötetei: *Zöld erdőben fenyő zöldje* (Szatmár megyei magyar népdalok és népballadák), Szatmár, 1972 (B. Albert György zenetanárral); *Szatmári népballadák*, Bukarest, 1978; *Szatmár vidéki néphagyományok.* Népdalok és szöttesek, Szatmár, 1979 (Fejér Kálmánnal és Petkes Józseffel). Néprajzi jellegű tanulmányai és cik-

kei a Népismereti Dolgozatok 1976, 1978, 1981-i kiadásában, a Cikkék és tanulmányok, Szatmár, 1972 című kötetben és a Művelődésben jelentek meg.

CSERGŐ BÁLINT (1920; Küküllőkeményfalva, Hargita megye) jogász. Elemi iskoláit szülőfalujában, a középiskolát Székelyudvarhelyen és Csíkszeredában végezte. 1942-ben tanítói oklevelet szerez a kolozsvári tanítóképzőben. 1946-ban elvégzi a kolozsvári Jogtudományi Kart. 1946 és 1949 között tanító szülőfalujában és Alsósófalván, 1949 és 1956 között tanár a székelyudvarhelyi, majd a görögényszentimrei Erdészet-i Iskolában, 1956 és 1971 között ügyész Erdészentgyörgyön és Székelyudvarhelyen, 1971-től jogtanácsos Székelyudvarhelyen, illetve Csíkszeredában 1982-ig, nyugdíjazásáig. Néprajzi jellegű tanulmányai a Népismereti Dolgozatokban (1978), a Korunkban, a Hargita Kalendáriumban (1978) jelentek meg.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

DÁNIELISZ ENDRE (1925; Nagyszalonta. Bihar megye) tanár. Elemi és középiskoláit Szalontán, a pedagógia-lélektan szakot Kolozsváron, a Bolyai Tudományegyetemen végezte 1951-ben. 1945 és 1947 között tanító Köröstárkányban, 1951 és 1955 között tanár az aradi Tanítóképzőben, 1955-től tanár Nagyszalontán, közben 1956 és 1966 között az Arany János Emlékmúzeum igazgatója. A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság tagja. Néprajzi jellegű tanulmányai a Népismereti Dolgozatokban, a Korunk Évkönyvben, az Előre Naptárban, az Igaz Szóban, az Utunkban, a Művelődésben jelentek meg. Az Arany János Emlékmúzeum igazgatójaként néprajzi tárgyú kiállításokat rendezett a múzeum időszakos kiállító termében. Diákjaival néprajzi kört szervezett.

DEMÉNY ISTVÁN PÁL (1949; Nagyenyed, Fehér megye.) muzeológus. Szülővárosában érettségizett, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Filológiai Karán végzett magyar nyelv- és irodalom szakon 1972-ben. 1972–73-ban Nagypeleskén, 1973 és 1978 között Nagyenyeden és Csombordon tanár, 1978-tól muzeológus a csíkszeredai Múzeumban. A filológiai tudományok doktora (1978). Kötete: *Kerekes Izsák.* Összehasonlító-tipológiai tanulmány. Bukarest. 1980. Népköltészeti tanulmányai a Nyelv- és Irodalomtudományi Közleményekben, a Népismereti Dolgozatokban, a Művelődésben, A Hétben, a Vörös Zászlóban és a Hargitában jelentek meg.

DEMÉNY PIROSKA (1917; Torda) népzenekutató. Elemi és középiskolát Tordán és Putnokon járt, 1941-ben zongoraszakot végzett a kolozsvári Zenekonzervatóriumban. 1951-ben a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán zenetanári oklevelet szerzett. 1951 és 1972 között a Kolozsvári Zenei Líceum tanára. Társ szerzője a *Két hegy között felsütött a holdvilág* (Sepsiszentgyörgy, 1977) című népdalgyűjteménynek, a Tanügyminisztérium megbízásából összeállított egy hangszalagra rögzített, kísérő-magyarázó szöveggel ellátott népzenei példatárt *Erdélyi magyar folklór* címmel (román nyelven) 1978-ban. Két népzenei lemezt szerkesztett: *Mezőségi hangszeres népzene*, 1968; *Kalotaszegi népzene Inaktelkéről*, 1981. 104 település népzenei anyagából 400 rádióműsort szerkesztett: *Vetettem violát* címmel a kolozsvári rádióban 1970-től, *Szívárvány havasán* címmel a bukaresti rádióban 1975 és 1977 között, *Felsütött a napsugár* címmel a marosvásárhelyi rádióban, 1978-tól.

DOMBY IMRE (1922; Kolozsvár) balettmester. Iskoláit Kolozsváron végezte, az Állami Zenekonzervatórium Színművészeti tagozatán színészi diplomát szerzett. 1940 és 1944 között a kolozsvári színház, 1944–1945 között a nagyváradai Városi Színház, 1946–1947 között a marosvásárhelyi Székely Színház, 1948–1949 között a szatmári Városi Színház tagja. 1949–1956 között a kolozsvári Állami Magyar Opera balerinje, majd balettmestere, közben 1951-től a kolozsvári Művészeti Iskola tanára. 1974-ben nyugdíjazták. Munkái: *Kolozsvár tartományi népi táncok*, 1967

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

(román nyelven); *Kolozs megyei népi táncok*, 1971 (román nyelven); *Kalotaszegi népi táncok*, 1972; *Szilágy megyei népi táncok*, 1977 (román nyelven); *Kolozs megyei legényesek*, 1979 (román nyelven); *Szilágy megyei népi táncok*, II. kötet, 1982 (román nyelven).

DOMOKOS ISTVÁN (1928; Korond, Hargita megye) koreográfus. Elemi iskoláit szülőfalujában, a középiskolát Marosvásárhelyen végezte. Munkás, majd 1953 és 1956 között hivatásos táncos, 1956-tól koreográfus a Maros Művészegyüttesnél. Kötetei: *Felcsiki táncok*, Marosvásárhely, 1964; *Este a csorgónál*, Libánfalvi táncok (román fordításban is), Marosvásárhely, 1968; *Favágók*. Táncjáték és Görgény völgyi táncok (román nyelven is), Marosvásárhely, 1970. Néprajzi jellegű írásai a Művelődésben és a Napsugár műsormellékletében jelentek meg.

FARAGÓ JÓZSEF (1922, Brassó) néprajzkutató. Elemi és középiskoláit szülővárosában végezte, 1941-ben Sepsiszentgyörgyön a Székely Mikó Kollégiumban érettségizett. 1945 tavaszán a kolozsvári Tudományegyetemen doktorált magyar néprajztudomány főszból, magyar nyelvészet és irodalomtörténet mellékszaból; 1969-től a filológia doktora. 1943–1954 között a kolozsvári Tudományegyetemen, majd a Bolyai Tudományegyetemen gyakornok, tanársegéd, adjunktus; 1949-től a magyar nyelv- és irodalom szakon a magyar népköltészet előadója. 1949–1951 között az Akadémia Művészettörténeti Intézetének, 1951-től máig a Folklor Intézet kolozsvári osztályának tudományos

kutatója, majd főkutatója. Az Osztály 1975-től a Babeş-Bolyai Egyetem Társadalomtudományi Központjának Etnológiai és Szociológiai Osztálya. 1976-tól a Magyar Néprajzi Társaság (Bp.) tiszteletbeli tagja; 1977-től a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság (Bp.) Végrehajtó Bizottságának tagja; 1979-től a Kalevala Társaság (Helsinki) tiszteletbeli tagja. Több tudományos vagy népszerű kiadásban gondozta (válogatta, szerkesztette, bevezető vagy záró tanulmánnyal és jegyzetekkel látta el) a magyar népköltészet klasszikusai közül Arany László, Kriza János, Benedek Elek és Ósz János gyűjteményeit; a kortársak közül (megjelenésük időrendjében) Nagy Olga, Konsza Samu, Kovács Ferenc, Balla Tamás és Albert Ernő egy-egy kötetét. Számos műfordító – elsősorban Kiss Jenő – közreműködésével eddig tíz kötetben gondozta és közvetítette a magyar olvasók felé a román népköltészet java termését; *Legszébb román népballadák*, Bukarest, 1960; *A báránnya*. Román népballadák, Bukarest, 1963; *Aranyhajú testvérek*. Romániai népmesék, Bukarest, 1964; *Hej, zöld levél*. Román népdalok, Bukarest, 1966; *Az okos fiúcska*. Romániai népmesék, Bukarest, 1967; *Novákékról szól az ének*. Román hősi balladák, Bukarest, 1969; Ion Pop-Reţeganul: *A virágok apja*. Erdélyi román népmesék, Bukarest, 1969; *Szarvasokká vált fiúk*. Román kolindák, Bukarest, 1971; Márk vitéz. Román népballadák Petrea Creţul Şolcan repertoárjából, Bukarest, 1974; *Három testvér, kilenc sárkány*. Román fantasztikus balladák, Bukarest, 1976. Bemutatta a román olvasóknak a székely népmeséket: *Nunta tătine-meu*. Basme şi povestiri populare secuieşti (Colecţia Mioriţa), Bucureşti, 1962.

Bölcsořringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

További kötetei: *Rokonaink*, Kolozsvár, 1943; *Betlehemezők és kántálók Pustakamaráson* (Erdélyi Néprajzi Tanulmányok, 8.), Kolozsvár, 1947; Elekes Dénessel: *Táncoljunk, daloljunk!* Székely néptáncok, Bukarest, 1949; *Felszálott a páva*. Szemelvények a magyar népköltészetből a XVI. századtól máig (Haladó Hagyományaink, 1.), Bukarest, 1951; *Furfangos Márton*, Népmesék, Bukarest, 1952; Név nélkül: *Rajta, rajta, proletárok*. Munkásdalok az elnyomatás éveiből, Bukarest, 1952; *Farkas-barkas*. Magyar népmesék, Bukarest, 1953 (második bővített kiadás: Bukarest, 1955; harmadik kiadás: Bukarest, 1957; negyedik bővített kiadás: Bukarest, 1962; Ötödik kiadás: Bp., 1963; hatodik kiadás: Bukarest, 1970); *Az elátkozott számár*. Régi és új históriák a tudatlanság vámszedőiről, Bukarest, 1954; *A csillagszemű juhász*. Magyar népmesék, Bukarest, 1954; *A szegény ember vására*. Székely népmesék, Bukarest, 1955; *Diófának három ága*. Székely népballadák, Bukarest, 1956; *Jávorfá-muzsika*. Népballadák, Bukarest, 1965; Antal Árpáddal és Szabó T. Attilával: *Kriza János*. Három tanulmány, Bukarest, 1965 (második, átdolgozott kiadás: Kolozsvár, 1971); *Kurcsi Minya havasi mesemondó*, Bukarest 1969; *Gyönyörű Bán Kata*. Régi magyar népballadák (Tanulók Könyvtára, 131.), Kolozsvár, 1973; Jagamas Jánossal: *Romániai magyar népdalok*, Bukarest, 1974; *Balladák földjén*. Válogatott tanulmányok, cikkek, Bukarest, 1977; Nagy Jenővel és Vámszer Gézával: *Kalotaszegi magyar népviselet (1949–1950)*, Bukarest, 1977; Fábíán Imrével: *Bihari gyermekmondókák*, Bukarest, 1982.

1941 óta a hazai és külföldi sajtóban mintegy hatszáz szaktanulmányt és népszerűsítő cikket közölt a folklór számos területéről.

1968-tól a *Jahresbibliographie der Volksballadenforschung* (Ljubljana), 1977-től az *Internationale Volkskundliche Bibliographie* (Bonn) romániai magyar munkatársa.

FÁBÍÁN IMRE (1945; Nagyszalonta, Bihar megye) újságíró. Elemi és középiskoláit Nagyszalontán, a magyar-román szakot Marosvásárhelyen, a Pedagógiai Főiskolán végezte el 1967-ben; 1977-ben a Ștefan Gheorghiu Akadémia újságírói fakultásán szerzett diplomát. 1967 és 1969 között tanár, 1969 és 1971 között az Arany János Emlékmúzeum igazgatója. 1971-től a nagyváradai Fáklya munkatársa. Kötete: *Bihari gyermekmondókák*. Közzéteszi Faragó József és Fábíán Imre. Bukarest. 1982. Népköltészeti jellegű tanulmányai a Bihari Naplóban, a Művelődésben és a Fáklyában jelentek meg.

FÜLÖP LAJOS (1948; Székelyudvarhely) muzeológus. Elemi és középiskolába szülővárosában járt, a Babeș-Bolyai Tudományegyetem Filológiai Karán magyar nyelv- és irodalom szakot végzett 1971-ben. Egy évig tanár Székelyudvarhelyen, 1972 és 1976 között muzeológus, majd igazgató a Városi Múzeumban, 1976-tól 1977-ig szakirányító a Városi Művelődési Házban, 1977-től a székelykeresztúri Múzeum igazgatója. Néprajzi jellegű cikkei a Művelődésben, Falvak Dolgozó Népeben és a Hargitában, jelentek meg. A székelyudvarhelyi, majd a székelykeresztúri múzeumban jelentősen bővítette a néprajzi gyűjteményeket.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

GAGYI JÓZSEF (1953; Marosvásárhely) tanár. Elemi és középiskoláit Marosvásárhelyen, a főiskolát a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Filológiai Karának magyar-francia szakán végezte 1978-ban. Azóta a csíkszeredai Építőipari Szakliceum tanára. Néprajzi jellelő tanulmányai a Korunk Évkönyvben (1982), a Korunkban, A Hétben, az Igaz Szóban jelentek meg. Megalakította a csíkszeredai Matematika-Fizika Liceum néprajzi körét; 1980 és 1981 nyarán néprajzi jellelő kutatásokat szervezett a Vargyas völgyében.

GAZDA KLÁRA (1944, Zalán, Kovászna megye) muzeológus. Iskoláit Sepsiszentgyörgyön végezte, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Filológiai Karán magyar nyelv- és irodalom szakos diplomát szerzett 1967-ben. 1967–68-ban a csíkszásói általános iskolában tanított, 1968-tól a sepsiszentgyörgyi Múzeumban muzeológus. A filológia doktora. Kötete: *Gyermekvilág Eszteleneken*, Bukarest, 1980. Tanulmányai, cikkei az Alutában, a Művelődésben, a Népismereti Dolgozatokban és a Megyei Tükörben jelennek meg. A sepsiszentgyörgyi Múzeum keretében néprajzi kiállításokat rendezett, megalakította és irányította a múzeumbarátok körét.

HAÁZ SÁNDOR (1912; Székelyudvarhely) szakirányító. Elemi iskoláit Székelyudvarhelyen, a középiskolát Kolozsváron, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte a Képzőművészeti Főiskolán 1940-ben. Rajztanár volt Székelyudvarhelyen, Korondon, Székelykeresztúron, majd 1974-ig, nyugdíjba vonulásáig Marosvásárhelyen. Közben volt szakirányító Marosvásárhelyen a Népi Alkotások Házában, 1957 és 1963 között az Állami Székely Népi Együttes táncosa, táncoktatója és kosztümtervezője. Munkái: *Udvarhelyi varrottások*, Bukarest, 1976. Ő rajzolta a varrottásokat a *Kis-Küküllő vidéki magyar népművészet* (Bukarest, 1978), illetve a *Széki iratosok* (Bukarest, 1983) című

kötetek számára. Néptanctudományi, illetve népviseletről szóló tanulmányai a Művelődési Útmutatóban, a Népismereti Dolgozatokban, a Korunkban, illetve különböző gyűjteményes kötetekben jelentek meg. Népi táncos, néptáncoktatói, néptáncgyűjtői tevékenysége rendkívül gazdag: 1934 és 1940 között az egyetemisták népi táncsoportját vezette, 1938–39-ben a Gyöngyösbokrétamozgalom keretében táncolt, majd londoni előadásokon szólótáncosként vett részt; 1940 és 1948 között Székelyudvarhely vidékén tanítványaival néptáncgyűjtő- és bemutató körutat tesz. 1946 őszén a Magyar Népi Szövetség által rendezett körúton vett részt, a kecsesi és zetalaki csoportokkal; 1948-tól a korondi táncsoportot vezette, amellyel 1953-ban a bukaresti VIT-en is fellépett.

ISTVÁN LAJOS (1920; Korond, Hargita megye) keramikus. Elemi iskoláit Korondon végezte, majd magánvizsgát tett a polgári iskola IV. osztályából. Volt edénygyári munkás, tisztviselő, 1960-tól 1980-ig, nyugdíjazásáig keramikus mester a korondi edénygyárban. Kötetei: *Korondi kerámia*, Csíkszereda, 1973; *Korondi székely hiedelmek, mondák és anekdoták* (Hoppál Mihállyal). Budapest, 1973. Néprajzi tanulmányai, cikkei a Népismereti Dolgozatokban, a Művelődésben, a Falvak Dolgozó Népében jelentek meg.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

JAGAMAS JÁNOS (1913; Dés) népzenekutató. Iskoláit Désen, Kolozsváron és Budapesten végezte, a kolozsvári Zeneakadémia zeneszerzési szakán szerzett diplomát 1948-ban. Tanító Alőrön, a Zenekonzervatórium igazgatója Kolozsváron. 1949-től 1976-ig, nyugdíjba vonulásáig főiskolai tanár, közben kutató a Folklór Intézet kolozsvári osztályán. A Magyar Néprajzi Társaság tiszteletbeli tagja. Kötetei: *Moldvai csángó népdalok és népballadák* (Faragó Józseffel), Bukarest, 1954; *Romániai magyar népdalok* (Faragó Józseffel), Bukarest, 1974. Népzenei tanulmányai a Korunkban, Igaz Szóban, Művelődésben, a magyarországi Ethnographiában és a *Bartók-dolgozatok* illetve a *Zenetu-*

dományi írások című kötetekben jelentek meg. A romániai magyar népzene kutatás tekintélyes mestere, akinek munkássága és személyes példaadása meghatározó erővel befolyásolta sok fiatal népzenekutató pályáját.

JÁNOS PÁL (1921; Csíkdánfalva, Hargita megye) muzeológus. Elemi iskoláit Csíkdánfalván és Málnáson, a tanítóképzőt Marosvásárhelyen végezte el, majd a Babeş-Bolyai Egyetem magyar nyelv- és irodalom szakán szerzett diplomát. Népiskolai tanító Jobbágytelkén, Csíkdánfalván, Gyergyóremetén, 1949 és 1952 között helyettes tanár Csíkszeredában, 1952 és 1959 között rajoni tanfelügyelő, 1959 és 1981 között muzeológus és múzeumigazgató Csíkszeredában nyugdíjba vonulásáig. Néprajzi kötetei: *Szalagdíszes, pontos faragás, Csíkból*, Csíkszereda, 1971 és 1973; *Csíki írott szuszékok*, Csíkszereda, 1971. Néprajzi jellegű tanulmányai az Alutában, a székelykeresztúri Múzeum Emlékkönyvében és a Hargitában jelentek meg.

KACSÓ ANDRÁS (1932; Alsósófalva, Hargita megye) néptáncoktató. Elemi iskoláit szülőfalujában, a középiskolát Székelyudvarhelyen végezte. Dolgozott a marosvásárhelyi Cukorgyárban, a székelyudvarhelyi Kisipari Termelőszövetkezetnél. 1958-tól 1968-ig az Udvarhely városi majd rajoni kultúrház szakirányítója, 1968-tól az Udvarhely városi majd megyei Szaktanács főszakirányítója. Néptáncal foglalkozó cikkei a Hargita Megyei Népi Alkotások Háza által kiadott Metodikai füzetekben, a Művelődésben, A Hétben, a

Munkáséletben jelentek meg. 1957-től a Vadrózsa népi táncegyüttes vezető koreográfusa, gyűjtője és szervezője.

KALLÓS ZOLTÁN (1926; Válaszút, Kolozs megye) néprajzkutató. Elemi iskoláit Válaszúton, a középiskolát és a tanítóképzőt Kolozsváron végezte, azután a kolozsvári Zenekonzervatórium hallgatója. 1946 és 1950 között tanító Magyarvistán, 1951 és 1955 között egyetemi hallgató, utána tanító Lészpeden és a Gyimes völgyében, majd Kolozsváron tisztviselő. Kötetei: *Balladák könyve*, Bukarest, 1969. (A kötetnek két belföldi és három külföldi kiadása volt 1969 és 1979 között.); *Új guzsalyam mellett*, Bukarest, 1973. Néprajzi és népköltészeti tanulmányai az Utunkban, Művelődésben, az Igazságban és a Vörös Zászlóban, külföldön pedig a Táncstudományi Közleményekben, a Studia Ethnologica Hungariae et Centralis ac Orientalis Europae című folyóiratban jelentek meg.

KARDALUS JÁNOS (1935; Bögöz, Hargita megye) szakirányító. Elemi iskoláit szülőfalujában, a tanítóképzőt Székelykeresztúron végezte, majd a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen szerzett magyartanári képesítést 1965-ben. 1954-től Hargita megyei falvakban tanító, illetve tanár, 1976-tól a Hargita megyei Népi Alkotások Háza szakirányítója. Munkái: *A festett bútor*, Csíkszereda, 1982; *Kapuk és kerítések* (Salló Istvánnal), Csíkszereda, 1977; *Népviselet* (Kósa-Szánthó Vilmával és Elena Secoşanuval), Csíkszereda, 1979; *Korondi kerámia* (Tófalvi Zoltánnal), Csíkszereda, 1981. Néprajzi jellegű tanulmányai a Népismereti Dolgozatokban, az Acta Hargitensiában, a Művelődésben, az Előrében és a Hargitában jelentek meg.

KELEMEN FERENC (1944, Marosvásárhely) szakirányító. Iskoláit Marosvásárhelyen végezte, a Pedagógiai Főiskola román-magyar szakán szerzett tanári oklevelet 1965-ben, majd a látogatás nélküli tagozaton elvégezte a Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar szakát 1973-ban. 1965 és 1967 között a marosvásárhelyi Népi Együttes táncosa, 1967–1971 között a marosvásárhelyi Népművészeti Iskola tanára, 1971-től művészeti irányító a marosvásárhelyi Egyetemi Központ Diákházában, közben 1973 és 1982 között óradó tanár a Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskolán. A főiskolások országos művészeti fesztiváljainak többszörös kitüntetettje mint néptáncszólista és

koreográfus. Tánctudományi tanulmányai a Művelődés, Korunk, Utunk, A Hét, Új Élet, Ifjómunkás hasábjain jelentek meg. Részt vett a televízió Kalácsa című ifjúsági néprajzos adásainak előkészítésében, a marosvásárhelyi Rádióban néptánc témájú írásokkal szerepel.

KESZEG VILMOS (1957; Detrehemtelep, Kolozs megye) tanár. Elemi iskoláit szülőfalujában és Aranyosgyéresen, a középiskolát Tordán, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar-francia szakát 1981-ben végezte. 1981-től a tordai Mihai Viteazul Ipari Líceum és a 3-as számú Ipari Líceum magyartanára. Néprajzi jellegű tanulmányai a Népismereti Dolgozatokban, a Buletinul Ştiinţific al Societăţii Folcloristilor din Româniában, a Korunkban, a Korunk Évkönyvében, a TETT-ben, Echinoxban, Falvak Dolgozó Népeben jelentek meg.

KÓSA-SZÁNTHÓ VILMA (1944; Sepsiszentgyörgy) szakirányító. Iskolába szülővárosában és Marosvásárhelyen járt, a kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem filozófia szakán végzett 1974-ben. 1970-től muzeológus a csíkszeredai Múzeumban, 1978-tól népművészeti szakirányító a csíkszeredai Népi Alkotások Házánál, jelenleg tanár a Művészeti Népiszkolában Sepsiszentgyörgyön. Írásai a *Változó valóság* és a *Hargita megyei népviselet* című gyűjteményes kötetekben, a Népismereti Dolgozatokban, az Alutában, a Korunkban, a Művelődésben, a TETT-ben, a Fórumban jelentek meg.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

KÓS KÁROLY (dr.) (1919; Sztána, Kolozs megye) néprajztudós. Az elemi osztályokat magánúton, a középiskolát Kolozsvárt és Sepsiszentgyörgyön végezte, majd a kolozsvári Egyetemen néprajzi doktori diplomát szerzett 1944-ben. 1941-től egyetemi gyakornok, 1944-től egyetemi tanársegéd, 1950-től adjunktus és az Erdélyi Néprajzi Múzeum múzeumőre, 1951-től 1979-ig, nyugdíjaztatásáig múzeumi osztályvezető, közben 1951 és 1956 között akadémiai kutató. 1955 és 1959 között egyetemi megbízott előadó. A Magyar Néprajzi Társaság tiszteletbeli tagja. Kötetei: *Mihez kezdünk a természetben*, Bukarest, 1968; *A vargyasi festett bútor*, Kolozsvár, 1971; *Népelet és néphagyomány*. Tíz tanulmány, Bukarest, 1972; *Tájak, falvak, hagyományok*, Bukarest, 1976; *Eszköz, munka, néphagyomány*. Dolgozatok a munka néprajza köréből, Bukarest, 1979; *Kászoni székely népművészet*, Bukarest, 1972 (Szentimrei Judittal és Nagy Jenővel); *Szilágysági magyar népművészet*, Bukarest, 1974 (Szentimrei Judittal és Nagy Jenővel); *Kis-Küküllő vidéki magyar népművészet*, Bukarest, 1978 (Szentimrei Judittal és Nagy Jenővel). Több mint 250 tanulmánya jelent meg különböző szakfolyóiratokban. Múzeumi igazgatóhelyettként részt vett az Erdélyi Néprajzi Múzeum újjászervezésében (1951–1958); az EMKE tájmúzeumi és népismereti szakosztálya elnökeként számos helyi és tájmúzeum szervezését indította el (1946–1948); az Akadémia Művészettörténeti Intézeténél magyar népművészetkutató minőségében a kászoni, szilágysági és Kis-Küküllő vidéki magyar népművészetkutatás tervezője, szervezője és az eredmények közlésének előkészítője (1952–1956); a Népismereti Dolgozatok sorozat kezdeményezője és egyik szerkesztője.

KUSZTOSNÉ SZABÓ PIROSKA (1926; Alsósófalva, Hargita megye) zenetanár. Az elemi iskolát Alsósófalván, a tanítóképzőt Székelyudvarhelyen és Marosvásárhelyen végezte el. A kolozsvári Gh. Dima Zene-művészeti Konzervatóriumban szerzett zenetanári diplomát 1954-ben. 1945 és 1948 között tanítónő, 1954 és 1956 között tanár a kolozsvári Zenei Középiskolában, 1957-től Szovátán énektanár 1981-ig, nyugdíjba vonulásáig. Ő jegyezte le Ráduly János *Kibédi népballadák* (1975) és *Elindultam hosszú útra* (1979) című kötetének zenei részét. Társzerzője a szovátai *Zölderdőben* című kiadványnak (1971). A *Romániai magyar népdalok* című kötetben dallamgyűjtőként szerepel.

LÁSZLÓ ATTILA (1933; Székelykeresztúr) zenetanár. Iskoláit Székelykeresztúron végezte, a kolozsvári Pedagógiai Főiskolán szerzett zenetanári diplomát. 1961-ig helyettes-tanár, majd iskolaigazgató, kultúrigazgató, szakirányító Udvarhely rajonban, 1964 és 1968 között zenetanár Vlahicán, 1968 és 1974 között a Kovászna megyei Népi Alkotások Házának igazgatója, 1974-től zenetanár Sepsiszentgyörgyön. Néprajzi jellegű tanulmányai és cikkei a Korunkban, Művelődésben, az Előrében, a Megyei Tükörben és a Falvak Dolgozó Népeben jelentek meg. A Kovászna megyei Népi Alkotások Házának igazgatójaként több rangos kiadvány szerkesztője és rendezvények kezdeményezője.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

LÁSZLÓ FERENC (1937; Kolozsvár) muzikológus. A kolozsvári zenei középiskola elvégzése után a Gheorghe Dima Zenekonzervatóriumban szerzett fuvola-művészi diplomát 1959-ben. 1959 és 1964 között zenekari fuvolás Szebenben; 1964 és 1970 között tanár a kolozsvári Zenei Líceumban; 1970-től adjunktus a bukaresti C. Porumbescu konzervatóriumban. 1980-ban a RSZK Akadémiájának Ciprian Proumbescu-díjával tüntették ki, 1981-ben I. díjat nyert a Megéneklünk, Románia fesztivál országos szakaszán, megkapta az MNK Bartók-emlékermét (1981), a MNK Kodály-emlékermét (1982) és a romániai zenekritikusok díját (1982). Kötete: *Bartók Béla*. Tanulmányok és tanúsá-

gok, Bukarest, 1980. Szerkesztésében jelent meg a *Bartók-dolgozatok*, 1974; *Béla Bartók și muzica românească*, 1976; *Bartók-dolgozatok*, 1981, 1982. Zenetörténeti – kiváltképpen Bartókkal, Enescuval, Kodállal kapcsolatos – kutatásai gyakran érintenek a népzene-tudomány és a folklórtörténet körébe vágó kérdéseket. Publicisztikai írásaiban rendszeresen foglalkozik a népzene és a népzene-kultúra kérdéseivel. Írásai a Studii de muzicologie, Studia muzicologica, Igaz Szó, Korunk, Muzica, Művelődés, Transilvania, Vatra, A Hét, Falvak Dolgozó Népe, Hargita Kalendárium, valamint a magyarországi Muzsika, Magyar Zene, Forrás hasábjain jelentek meg.

MITRULY MIKLÓS (1931; Kraszna, Szilágy megye) egyetemi adjunktus. Elemi és középiskoláit Krasznán és Zilahon végezte, a kolozsvári Bolyai Tudományegyetemen magyar nyelv- és irodalomtanári oklevelet szerzett 1954-ben. Azóta az egyetem magyar tanszékén dolgozik. Népköltészeti tanulmányai a Nyelv- és Irodalomtudományi Közleményekben, a Studiában, az Utunkban, az Igaz Szóban, valamint a magyarországi Acta Ethnographicában és Ethnographiában jelentek meg. Az 1978–79-es tanévtől kezdődően a tanszék mellett és irányításával működő diák tudományos kört vezeti Péntek Jánossal együtt. Népköltészeti, illetve néprajzi témájú államvizsga-dolgozatok szakirányítója.

MOLNÁR ISTVÁN (1910; Bordos, Maros megye) muzeológus. Elemi iskoláit Raván, a középiskolát a székelykeresztúri Unitárius Főgimnáziumban végezte. A kolozsvári Tudományegyetemen szerzett diplomát történelem-földrajzból és néprajzból 1948-ban. 1936-tól tanár a székelykeresztúri Unitárius Főgimnáziumban, majd a Székelykeresztúri Tanítóképző Intézetben, 1946-tól 1977-ig, nyugdíjazásáig a székelykeresztúri Múzeum igazgatója. Munkái: *Sóvidéki keresztiszemesek* (Molnár Kálmánnal), Csíkszereda, 1971; *Csontkarcolatok, porszaruk rajzai*, Csíkszereda, 1975; *A székelykeresztúri Múzeum Emlékkönyve* (Szerkesztette Molnár István és Nicolae Bucur), Csíkszereda, 1974. Tanulmányai múzeumi évkönyvekben, a Művelődésben, Erdélyi Múzeumban, az Alutában, a Hargita Kalendáriumban jelentek meg.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

MOLNÁR KÁLMÁN (1936; Székelykeresztúr, Hargita megye) muzeológus. Iskoláit Székelykeresztúron végezte, a Tanítóképző Intézetben szerzett diplomát 1956-ban. 1956 és 1958 között igazgató-tanító Székelyszentmiklóson, 1958-tól a székelykeresztúri Múzeumban dolgozik, mint muzeológus, majd főkonzerzátor. Munkája: *Sóvidéki keresztzemesek* (Molnár Istvánnal), Csíkszereda, 1971. Cikkei, tanulmányai a székelykeresztúri Múzeum Emlékkönyvében, a Népismereti Dolgozatokban, a Hargitában jelentek meg.

MÓZES TERÉZ (1919; Szilágysomlyó) muzeológus. Iskoláit Szilágysomlyón és Nagyváradon végezte, 1949-ben a Bolyai Tudományegyetemen szerzett diplomát a Történettudományi Karon, művészettörténetből. Volt muzeológus a nagyváradai Régészeti Múzeumban, a Fáklya című napilap művelődési osztályának szerkesztője, művészettörténet- és esztétikatanár a Képzőművészeti Népi Iskolában, a nagyváradai Népi Alkotások Háza módszertani irányítója, majd igazgatója, végül a Körös vidéki Múzeumban a néprajzi osztály vezetője 1975-ig, nyugdíjba vonulásáig. A történet-

tudományok doktora, a Képzőművészek Romániai Szövetsége kritikai osztályának tagja. Munkái: *Körös megyei fazekas-központok* (Fl. B. Florescuval), Nagyvárad, 1967 (román nyelven); *Sebes-Körös medencéjének népviselete*, Nagyvárad, 1968 (román nyelven); *A Körös vidéki múzeum néprajzi részlegének útmutatója* (Ioan Godeával), Nagyvárad, 1973 (román nyelven); *A Fehér-Körös medencéjének népviselete*, Nagyvárad, 1975 (román nyelven). A népviselet, a népi kerámia és a muzeológiai munkák témakörével foglalkozó tanulmányai és cikkei gyűjteményes kötetekben, tudományos tanácskozások közleményeiben, a Művelődésben, a Korunkban, a Korunk Évkönyvekben, a Népismereti Dolgozatokban és a Fáklyában jelentek meg.

NAGY JENŐ (1916; Kolozsvár) néprajzkutató. Iskoláit szülővárosában és Pápán, egyetemi tanulmányait Debrecenben és Lipcsében végezte. 1939-ben szerzett magyar-német szakos tanári oklevelet. Középszkolai, majd egyetemi tanár Kolozsváron; 1956 és 1959 között, majd 1968-tól 1978-ig nyugdíjba vonulásáig a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Társadalomtudományi Kutatóintézete Pedagógiai Osztályának főkutatója. A nyelvtudományok doktora, a Magyar Nyelvtudományi Társaság és a Magyar Néprajzi Társaság tagja. Kötetei: *A népi kendermunka műszókincse Magyar-alkón*, Debrecen, 1938; *A torockói magyar népi öl-*

tőzet, Bukarest, 1958; *A kalotaszegi magyar népi öltözet*, Bukarest, 1958; *Kászoni székely népművészet* (Dr. Kós Károllyal és Szentimrei Judittal), Bukarest, 1972; *Szilágysági magyar népművészet* (Dr. Kós Károllyal és Szentimrei Judittal), Bukarest, 1974; *Kalotaszegi magyar népviselet* (Faragó Józseffel és Vámszer Gézával), Bukarest, 1977; *Kis-Küküllő vidéki magyar népművészet* (Dr. Kós Károllyal és Szentimrei Judittal), Bukarest, 1978. Néprajzi tárgyú dolgozatai az Erdélyi Múzeum, Népismereti Dolgozatok, Korunk. Művelődés, Utunk, Előre, Igazság valamint a magyarországi Magyar Néprajz és Ethnographia hasábjain jelentek meg.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

NAGY OLGA (1921; Nagyernye, Maros megye) író. A középiskolát Marosvásárhelyt, a magyar nyelv és néprajz szakot a kolozsvári Bolyai Tudományegyetemen végezte. A filológiai tudományok doktora. A Magyar Néprajzi Társaság tiszteletbeli tagja. Néprajzi munkái: *Előbb a tánc, azután a lakoma*. Mezőségi népmesék, Bukarest, 1953; *A vidámság madara*. Mesefeldolgozás, Bukarest, 1954; *A három táltos varjú*. Mezőségi népmesék, Bukarest, 1958; *Az üveghegyi rózsza*, Bukarest, 1956; *A vén pákász meséi*. Népmesefeldolgozás, Bukarest, 1959; *A kopasz király*. Mesefeldolgozások, Bukarest, 1963; *Lüderc sógor*. Erdélyi magyar népmesék, Bukarest, 1969; *A nap húga meg a pakulár*. Maros menti, kalotaszegi és mezőségi népmesék, Kolozsvár, 1973. *Hősök, csalókák, ördögök*. Esszé a népmeséről, Bukarest, 1974 (Vöő Gabriellával); *A mesemondó Jakab István*, Bukarest, 1974; *Mesék a napkirály és a földtündér fiairól*. Népmesefeldolgozás, Bukarest, 1974; Györi Klára: *Kiszáradt az én örömem zöld fája* (Sajtó alá rendezte és előszóval ellátta), Bukarest, 1976; *Széki népmesék*, Bukarest, 1976; *A szegény ember táltos tehene*. Mérai népmesék, Kolozsvár, 1976; *Paraszt dekameron*. Budapest, 1977; *A táltos törvénye*. Népmese és esztétikum, Bukarest, 1978; *Zöldmezőszárnya*. Maroszentkirályi cigány népmesék, Budapest, 1978. Tanulmányai, cikkei, riportjai az Utunk, a Korunk, a Dolgozó Nő, a Nyelv és Irodalomtudományi Közlemények, valamint a magyarországi Ethnographia, Alföld, Tiszatáj, Népi Kultúra, Népi Társadalom stb. hasábjain jelentek meg.

OLOSZ KATALIN (1940; Kovászna) néprajzkutató. Elemi és középiskoláit Kovásznán és Sepsiszentgyörgyön végezte. A Babeş-Bolyai Tudományegyetemen szerzett magyarszakos tanári oklevelet 1963-ban. 1963 és 1966 között a marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskola magyar tanszékén gyakornok. 1967-től a Politikai és Társadalomtudományi Akadémia marosvásárhelyi központjában kutató. Kötetei: *Magyargyerőmonostori népköltészet* (Almási Istvánnal), Bukarest, 1969; *A kecskés ember*. Udvarhelyszéki népmesék, Bukarest, 1972; *Ha folyóvíz volnék*. A magyar népi líra antológiája, Kolozsvár, 1982. Népköltészeti tárgyú tanulmányai a Nyelv- és Irodalomtudományi Közleményekben, Korunkban, Igaz Szóban, Művelődésben, Utunkban, Vörös Zászlóban jelentek meg.

PÁVAI ISTVÁN (1951; Székelyudvarhely) népzene-kutató. Elemi és középiskoláit Székelykeresztúron végezte, Kolozsváron a Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán szerzett diplomát 1976-ban. 1976 és 1980 között szakirányító a Népi Alkotások és a Művészeti Tömegmozgalom, Hargita Megyei Irányító központjánál, utána egy évig tanár Csíkszeredában, 1981-től a Maros Művészegyüttes művészeti titkára. Néprajzi jellegű tanulmányai a Művelődésben, Ifjúsunkban, Hargitában, A Hétkben, Vörös Zászlóban valamint a magyarországi Ethnographiában jelentek meg. A tévé első Kaláka műsorának, az Electrecord tánc-házlemezeinek szaktanácsadója.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

a TETT, Művelődés, Studia Universitatis Babeş-Bolyai, valamint a magyarországi Magyar Nyelvőr és az Ethnographia hasábjain jelentek meg. Az egyetemen általános nyelvészet mellett etnológiát ad elő. Mitruly Miklóssal együtt vezeti az egyetemi néprajzi kört, Nagy Olgával pedig a Korunk néprajzi körét. Irányításával készült több néprajzi témájú államvizsgai és tanári fokozati dolgozat.

PÉNTEK JÁNOS (1941; Körösfő, Kolozs megye) egyetemi adjunktus. Elemi iskoláit Körösfőn, a középiskolát Nagyváradon végezte, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen szerzett magyar nyelv- és irodalomtanári oklevelet 1964-ben. Ugyanitt egyetemi gyakornok, tanársegéd, majd adjunktus. A filológiai tudományok doktora. Néprajzi kötetei: *Ezerjófű.* Etnobotanikai útmutató. Bukarest, 1976 (Szabó Attilával); *A kalotaszegi népi hímzés és szókinése,* Bukarest, 1979, Néprajzi jellegű tanulmányai a Nyelv- és Irodalomtudományi közlemények, a Korunk, A Hét,

PÉTER ALBERT (1932; Matisfalva. Bögöz község, Hargita megye) tanár. Az elemi Bögözön, a tanítóképzőt Székelykeresztúron végezte, majd a kolozsvári Bolyai Tudományegyetem Filológiai Karán szerzett orosz tanári diplomát. Tanított Szamosújváron és Sepsiszentgyörgyön. Kötete: *Bokréta* (Táncjátékok). Sepsiszentgyörgy, 1975 (Dancs Árpáddal és Mihálcsa Szilveszterrel). Táncleírásai a Művelődésben és a Megyei Tükörben jelentek meg. 1968-tól a sepsiszentgyörgyi Matematika-Fizika Líceum Népi Együttesének vezetője, több mint 300 előadást tartottak és két alkalommal külföldi turnén vettek részt. A Román Televízió magyar nyelvű adása több táncjátékkal mutatta be.

PETKES JÓZSEF (1928; Tasnád, Szatmár megye), festőművész. Elemi és középiskoláit Tasnádon és Kolozsváron végezte. A Kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Intézetben szerzett diplomát. Suceaván, Iaşi-ban, Cimpulung Moldovenescen, Tasnádon, illetve 1963-tól Szatmáron rajztanár, 1968 és 1974 között megyei szakfelügyelő. Munkája: *Szatmár vidéki néphagyományok, népdalok és szöttek* (Bura Lászlóval, Fejér Kálmánnal közösen), Szatmár, 1979. Néprajzi jellegű tanulmányai az Igaz Szóban, Művelődésben, Falvak Dolgozó Népeben, Szatmári Hírlapban jelentek meg.

POZSONY FERENC (1955; Zabola, Kovászna megye) tanár. Elemi iskolába Zabolán, középiskolába Kovásznán járt, a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen szerzett magyar-orosz szakos tanári képesítést 1981-ben. Azóta Kézdivásárhelyen tanár. Néprajzi jellegű tanulmányai a Nyelv- és Irodalomtudományi Közleményekben, A Hétben, Megyei Tükörben, Falvak Dolgozó Népeben jelentek meg. 1978 és 1981 között a kolozsvári Visszhang diákrádió néprajzi műsorait szerkesztette. 1979-ben Keszeg Vilmoossal a Filológia Karon néprajzi tudományos kört alakítottak.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

RÁDULY JÁNOS (1937, Korond, Hargita megye) tanár. Az elemi iskolát Hármásfaluban, a középiskolát Marosvásárhelyen végezte; 1966-ban szerzett magyar nyelv- és irodalom szakos tanári diplomát a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen. 1955 és 1962 között Erdőszentgyörgyön középiskolai nevelő, 1962-től tanár a kibédi általános iskolában. A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság tagja. Kötetei: *Kibédi népballadák.* Bukarest, 1975; *A vizitünder leánya.* Kis-Küküllő menti népmesék, Kolozsvár, 1978; *Elinultam hosszú útra.* A kibédi Majlát Józsefné Ötvös

Sára népballadái. Bukarest, 1979; *Tündérszép Mosolygó Ilona.* Kibédi népmesék. Bukarest, 1980; *Nagyapó mesefája.* III. kötet, Bukarest, 1983. Népköltészeti tanulmányai a Népismereti Dolgozatokban (1978, 1980, 1981), az Igaz Szóban, a Művelődésben, a Falvak Dolgozó Népében, valamint az Ethnographiában és más külföldi szakfolyóiratokban jelentek meg.

SEBESTYÉN DOBÓ KLÁRA (1924; Kolozsvár) népzene-kutató. Elemi és középiskoláit szülővárosában végezte; előbb a Bolyai Tudományegyetem Filológiai Karán tanári (1949), majd a bukaresti Ciprian Porumbescu Zenekonzervatóriumban muzikológusi (1958) diplomát szerzett. 1949 és 1953 között a kolozsvári Folklór Intézet külső munkatársa, 1953-tól a kolozsvári Nyelvészeti Intézetben a román-magyar szótárát készítő munkacsoport tagja, 1958-tól 1982-ig, nyugdíjba vonulásáig a bukaresti magyar tannyelvű liceum zenetanára. Munkája: *Kötöttem bokrétát.* 150 népdal (Szegő Júliával), Bukarest, 1958.

SERES ANDRÁS (1935; Krizba, Brassó megye) szakirányító. Elemi és középiskoláit Krizbán, Kézdivásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön és Brassóban végezte. Volt technikus Krizbán, főraktáros és zootechnikus Brassóban, tisztviselő és kazánfűtő Szecsesevárosban. 1971-től Sepsiszentgyörgyön a Népi Alkotások és Művészeti Tömegmozgalom Kovászna megyei Irányító Központjánál szakirányító. A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság tagja. Kötetei: *Népi hímzéseink.* Barcasági leányingek hímzésmintái, Sepsiszentgyörgy, 1972; *Népi hímzéseink.* Barcasági férfingek, leányingek, menyecskeingek, öregasszonyingek

és díszkendők hímzésmintái, Sepsiszentgyörgy, 1973; *Népi mesterek,* Bálint András virágai. Sepsiszentgyörgy, 1973. Néprajzi jellegű tanulmányai a székelykeresztúri Múzeum Emlékkönyve (Csíkszereda, 1974), az *Aluta,* az *Acta Musei Napocensis* (1967, 1975), a *Népismereti Dolgozatok* (1978, 1980, 1981), *Művelődés,* *Megyei Tükör,* *Új Élet,* *Fórum,* *Brassói Lapok* oldalain jelentek meg.

SIMONFFY KATALIN (1949; Torda) szerkesztő. Szülővárosában járt iskolába, a kolozsvári Gheorghe Dima Zenekonzervatóriumban végezte el a muzikológus szakot 1973-ban. 1974-től a Román Televízió magyar nyelvű adásának szerkesztője. Néprajzi jellegű tanulmányai a *Művelődésben* jelentek meg. Szerkesztője, illetve társszerkesztője a televízió magyar nyelvű adása *Kaláka* című műsorának, a *Táncházban*-sorozatnak. *Körösfői Riszeg alatt* címmel Ambrusné Márton Katáról, *Fúga* címmel Jagamas Jánosról készített portréfilmet.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

SZABÓ JUDIT (1942, Gernyeszeg, Maros megye) tanár. Elemi iskolát szülőfalujában, középiskolát Régenben, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar nyelv- és irodalom szakát Kolozsváron végezte 1967-ben. Tanár Csíkszentdomokoson (1967–73), szakirányító a csíkszeredai Városi Pionírtanácsnál (1973–74), tanár Kászonalitzen (1974–1980). Jelenleg Kézdivásárhelyen tanít. Kötete: *Rózsa királyfi.* Berekméri Sándor gernyeszezi meséi, Bukarest, 1977. Néprajzi jellegű cikkei a Hargitában jelentek meg. Csíkszentdomokoson tájházat rendezett be, és múzeumi gyűjteményt alapított, az általános iskolában néprajzkutató szakkört vezetett; a kászonalitzi iskolában ugyancsak folklor- és néprajzkutató szakkört vezetett.

SZEGŐ JÚLIA (1896; Beregszász, Szovjetunió) zenepedagógus. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán (ének) és a kolozsvári Tudományegyetemen (lélektan, szociológia, néprajz) végezte tanulmányait. 1945-től a kolozsvári magyar Zenekonzervatórium tanára (egy ideig igazgatója), 1949-ben a bukaresti Folklor Intézet kolozsvári osztályának vezetője. Írásai és kiadványai: *Bartók Béla, a népdalkutató,* Bukarest, 1956; *Kötöttem bokrétát* (450 magyar népdal, részben saját gyűjtés, uo. évszám nélkül); *Daloljunk* (Zenei nevelők kézikönyve), uo., 1957; *Bartók Béla élete* (uo. 1963., a közös román-magyar kiadás keretében. *Embernek maradni* címmel, 1965); *Adalékok a moldvai román-magyar népzenei kölcsönhatás vizsgálatához,* Bukarest, 1963; *Embernek maradni.* Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Zeneműkiadó, Budapest, 1970 (Ugyanaz román nyelven, fordította és az előszót írta George Sbarcea, *Cantata profana* címmel, Bukarest, 1972); *A két Mozart hétköznapijai,* Ion Creangă Könyvkiadó, Bukarest – Zeneműkiadó, Budapest, 1980; *Embernek maradni* (V. bővített ünnepi kiadás) Albatrosz Könyvkiadó, Bukarest – Zeneműkiadó, Budapest, 1981; *Két mese:* a) Bartók Béla – A bűvös babszemek, b) Enescu – Az igazi hangszer. Olvasókönyv a IV. osztály számára, Bukarest, 1981. Népzenei tanulmányai, cikkei, pedagógiai és folklorisztikai írásai az Ellenzék, majd a Korunk, Utunk, Igazság, Dolgozó Nő hasábjain jelentek meg, részben Dónát Irén, Dózsa Ilona, Dobó Júlia álneveken. Lemezei: *Zenei népvándorlás.* Szabolcsi Bence zenetudós kutatásainak első összegezése. Az összekötő szöveget írta és zongorán kísérte Szabolcsi Bence, énekel Szegő Júlia. Pátria lemezgyár, 190, 191, 192 (1939).

SZENIK ILONA (1927; Szamosújvár) muzikológus. Elemi és középiskoláit szülővárosában végezte, a kolozsvári Gheorghe Dima Zenekonzervatórium pedagógia szakán szerzett diplomát 1952-ben. Azóta a Zene konzervatórium tanára. 1980-ban muzikológiai doktorátust szerzett. Kötetei: *A lapádi erdő alatt,* Bukarest 1957 (Társszerzők Almási István, Zsizsmann Jenő); *Népzenekurzus,* Bukarest, 1963 (társszerzők J. R. Nicola, Tr. Mírza); *Bánffyhungad környéki népzene,* Kolozsvár 1978. (Társszerzők Tr. Mírza, Gh. Petrescu, Z. Dejeu, M. Bejinariu). Tanulmányai gyűjteményes kötetekben jelentek meg: *Muzikológiai tanulmányok,* Kolozsvár, 1965–1971, 1979 (román nyelven); *Bartók-dolgozatok,* Bukarest, 1974, 1982; *Zenetudományi írások,* Bukarest, 1977.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

SZENTIMREI JUDIT (1921; Kolozsvár) néprajzkutató. Tanulmányait Kolozsvárt, Gyergyószentmiklóson, Budapesten és Helsinkiben végezte. 1950-től 1974-ig, nyugdíjazásáig a Ion Andreescu Képzőművészeti Intézet textil szakosztályán tanított. Főiskolai hallgatóival a Román Tudományos Akadémia Művészettörténeti osztályának magyar és román népművészet kutatócsoportjában a népi szötteket és varrottásokat és azoknak a népeletben betöltött szerepét tanulmányozta. Önálló és közös kötetei: *Székely festékesek*, Bukarest, 1950, 1950 *Kászoni székely népművészet*, Bukarest, 1972 (Társ szerzők Dr. Kós Károly, Dr. Nagy Jenő); *Szilágysági magyar népművészet*, Bukarest, 1974 (Társ szerzők Dr.

Kós Károly, Dr. Nagy Jenő); *Kis-Küküllő vidéki magyar népművészet*, Bukarest, 1978 (Társ szerzők Dr. Kós Károly, Dr. Nagy Jenő); *Széki iratosok*, Bukarest, 1982. 1954-től a népművészeti kutatások felhasználásával számos ismeretterjesztő cikke és tanulmánya jelent meg a Művelődési Útmutatók, a Művelődés, Népszerű Dolgozatok, Utunk Évkönyv, Dolgozó Nő, Falvak Dolgozó Népe, Utunk, Új Élet, Igaz Szó, Korunk, Igazság és Hargita hasábjain. Az 1970 évek elején a Jóbarát népviseletváro versenyét és a Dolgozó Nő népi csecsemő- és kisgyermekruha gyűjtő versenyét irányította. Mindkettő anyagát a sepsiszentgyörgyi múzeum őrzi. 1975-től a TV magyar szerkesztőségének felkérésére a tájismereti vetélkedők, a mezősgéi folklórfilmek, valamint a Kaláka népi hagyományainkat népszerűsítő filmek néprajzi szaktanácsadójaként is dolgozott.

SZÉKELY DÉNES (1935, Bodos, Kovászna megye) koreográfus. Elemi és középiskoláit Bodoson, Sepsiszentgyörgyön és a székelykeresztúri Tanítóképzőben végezte, majd a kolozsvári Bolyai Tudományegyetem pedagógia-lélektan szakán szerzett diplomát. 1957-től az Állami Székely Népi Együttes, jelenleg a Maros Művészegyüttes koreográfusa, illetve éveken át igazgatója. Munkái: *Pionírünnepekre* (román nyelven), I-II., Marosvásárhely, 1966; *Bál Marosoroszújfaluban* (Táncmonográfia magyar és román nyelven), Marosvásárhely, 1968. Néptánc tudományi tanulmányait A Hét, Művelődés, Utunk, Előre, Vörös Zászló, Steaua Roşie, Scinteia közölte. A marosvásárhelyi rádióban előadás-sorozatot tartott a néptánc gyűjtéséről és színpadi alkalmazásáról.

TÓFALVI ZOLTÁN (1944; Korond, Hargita megye) szerkesztő. Elemi iskolába Korondon, középiskolába Szovátán járt, majd elvégezte a marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskolát (1965) és a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem történelem szakát 1971-ben. 1965 és 1972 között tanár a korondi Liceumban, 1972-től a marosvásárhelyi rádió belső munkatársa. Kötetei: *Pogány fohászok faluja*. Sóvidéki riportok, Bukarest, 1979; *Korondi kerámia* (Kardalus János előszavával), Csíkszereda, 1981. Néprajzi jellegű cikkeit a Hét, Utunk, Művelődés, a Korunk Évkönyv, Korunk, Hargita Kalendárium (1972) közölte. A marosvásárhelyi rádióban bemutatta a hazai néprajzkutatók jelentős részét.

Bölcsőringató. Az Igaz Szó Évkönyve 1984. Marosvásárhely, 1984.

VÖÖ GABRIELLA. (1937, Kolozsvár) néprajzkutató. Iskoláit Kolozsváron végezte, a Babeş-Bolyai Egyetem Filológiai Karán szerzett magyar nyelv- és irodalomszakos tanári diplomát 1959-ben. 1960-tól a kolozsvári Folklor Intézet munkatársa. 1980-tól a néprajztudományok doktora. Románia Szocialista Köztársaság Akadémiája embertani és néprajzi alosztálya, a Magyar Hungarológiai Társaság és az International Society For Folk-Narrative Research tagja. Kötetei: *Többet ésszel mint erővel*. Mesék, anekdoták a romániai magyar népköltészetből. Bukarest, 1969; *Tréfás népi elbeszélések*, Bukarest, 1981; *A mesemondó Jakab István*, Bukarest, 1974 (Nagy Olgával közösen). Néprajzi jellegű tanulmányait a Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, a Korunk, a Revista de Etnografie și Folclor, az Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, az Anuarul de Folclor, a Művelődés és Bihari Napló közölte.

ZSIGMOND JÓZSEF (1919; Magyaró, Maros megye) faipari szakember. Magántanulóként érettségizett a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Középiskolában. A felszabadulás után a Magyar Népi Szövetség aktivistája, később erdőmester, egységvezető, majd Ratosnyán és Szovátán vállalatvezető. Néprajzi vonatkozású tanulmányai a Népismereti Dolgozatokban, a Korunk Évkönyvben, a Művelődésben jelentek meg. Társszerzője a szülőföldjéről készült, megjelenés előtt álló falurajznak, melyből Palkó Attilával együtt több részletet közölt.